

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, § 66, § 68, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes Limestone factories of Estonia OÜ 06.03.2024 taotlusele nr T-KL/1019978-4, Saaremaa Vallavalitsuse 21.05.2024 korraldusele nr 2-3/493, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. muuta Limestone factories of Estonia OÜ (registrikood 10022037) Kaarma maardlas Kaarma dolokivikarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr KMIN-042 vastavalt taotlusele järgmiselt:

1.1.1. pikendada keskkonnaloa kehtivusaega 30 aastat s.o kuni 20.01.2058;

1.1.2. määrata mäeeraldisel teenindusmaa pindalaks 41,13 ha, sh mäeeraldisel pindala 38,38 ha;

1.1.3. märkida mäeeraldisel koosseisus olevate plokkide seisuga 31.03.2025 järgmised varud:

1 plokk 747.785 tuh m³, millest kaevandatav on 691,265 tuh m³

2 plokk 470.12 tuh m³, millest kaevandatav on 444.36 tuh m³.

1.1.4. määrata katendi koguseks 760 tuh m³;

1.1.5. määrata keskmiseks tootmismahuks aastas 38 tuh m³;

1.1.6. lisada geoloogilise uuringu andmed;

1.1.7. määrata kaevandatud maa kasutamise otstarbeks veekogu ja rohumaa.

1.2. Määrata keskkonnaloale nr KMIN-042 kõrvaltingimused järgmiselt:

1.2.1. Viia läbi müra mõõtmised Tooma ja Kaasiku kinnistute karjääripoolisel piiril ja eluhoonete kõrval esimesel võimalusel asjaoludel (metsa raadamise järgselt kaevandataval alal), kui töötab maksimaalne arv karjääris kasutatavaid masinaid ning kui valdavaks on edelatuuled. Lisaks koostada müra levikukaart. Mõõtmistulemuste ja müra levikukaardi põhjal anda hinnang täiendavate leevendusmeetmete vajaduse kohta. Piirväärtuste ületamisel rajada piisava kõrgusega müratõkkevall, mis tagaks müratundlike hoonete ja -alade juures piirnormidele vastavad mürataseme väärtused. Mõõtmistulemused esitada Keskkonnaametile;

1.2.2. Viia läbi müramõõtmised Tamme kinnistu eluhoone kõrval ja kinnistu karjääripoolisel piiril esimesel võimalusel asjaoludel, kui kaevandustegevus on jõudnud

mäeeraldise põhjapoolsesse ossa, seal töötab maksimaalne arv karjääris kasutatavaid masinaid ning kui valdavaks on lõunatuuled. Mõõtmistulemuste põhjal anda hinnang täiendavate leevendusmeetmete vajaduse kohta. Piirväärtuste ületamisel rajada piisava kõrgusega müratõkkevall, mis tagaks müratundlike hoonete ja -alade juures piirnormidele vastavad mürataseme väärtused. Mõõtmistulemused esitada Keskkonnaametile;

1.2.3. Kindlasti tuleb müramõõtmised läbi viia koheselt, kui kaevandamistegevuste kohta on laekunud põhjendatud kaebused

1.2.4. Müratekitavate tööde tegemine mäeeraldisel on lubatud tööpäevadel kell 08.00 kuni 17.00;

1.2.5. Käesoleva taotlusega laiendatava ala kaevandamisega alustamisel tuleb paralleelset mäetöödega rajada Sõmera-Kärla-Uduvere tee poolse mäeeraldise teenindusmaa piirile müratõkkevall

1.2.6. Loa omanik on kohustatud karjäärist lähtuva transpordi kulgemisel mööda Sepa külateed rakendama meetmeid (kastmine, soolatamine vms) teede tolmu leviku tõkestamiseks.

1.2.7. Hoida kaevandamise perioodil ja korrastada Kaarma dolomiidikarjäär selliselt, et väiketüllile ja madalale uniloogale oleks karjääri territooriumil pidevalt olemas sobivad avatud elupaigad.

1.2.8. Kaevandamise loa valdaja peab karjääri ajutise üleujutuste puhul peatama kaevandamise.

1.2.9. Elektriliini kaitsevööndis kaevandamine lubatud Elektrilevi OÜ tingimustel, mis on toodud loas elektripaigaldise kaitsevööndis tegutsemiseks nr 2538149216.

1.2.10. Sideliini kaitsevööndis kaevandamine lubatud Telia Eesti AS tingimustel, mis on toodud telekommunikatsioonialased tehnilised tingimused nr 38196655.

1.2.11. Materjalide väljaveoks kasutatavate ristumiskohtade rekonstrueerimise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel.

1.3. Avalikustada Limestone factories of Estonia OÜ-le kuuluva keskkonnaloa nr KMIN-042 muutmise ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KMIN-042 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KMIN-042 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmise taotluse läbivaatamine

Limestone factories of Estonia OÜ (registrikood 10022037, aadress Peterburi tee 34/1, Lasnamäe linnaosa, Tallinn, Harju maakond; edaspidi ka ettevõtte) esitas 06.03.2024 Keskkonnaametile taotluse Kaarma dolomiidikarjääri keskkonnaloa muutmiseks (nõuetekohane taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (**KOTKAS**) 06.03.2024 nr DM-125700-10).

Loa muutmisega taotletakse Kaarma dolomiidikarjääri mäeeraldise laiendamist nii sügavuti kui

ka pindalaliselt vastavalt Kaarma maardla aktiivse tarbevaru plokkide 1 ja 2 piiridele. Pindalaline laienemine toimub teenindusmaa arvelt vaid mäeeraldisel põhjapoolses osas (liikudes Sõmera-Kärila-Uduvere tee poole). Arvestades keskkonnanaloa KMIN-042 kehtivust kuni 20.01.2028 ja plokkide 1 ja 2 mahtu, taotletakse samas ka loa kehtivusaja pikendamist 30 aasta võrra.

Kaarma dolomiidikarjäär asub Kuressaare linnast ca 9 km põhja pool Saaremaa valla territooriumil Sepa külas katastriüksustel Karjääri (tunnus: 34801:002:0031) ja Kaarma dolomiidikarjäär (tunnus: 27002:002:0239). Tegemist on riigile kuuluvate maaüksustega. Kaarma dolomiidikarjääri mäeeraldis hõlmab Kaarma maardla (registrikaart nr 42) viimistlusdolikivi aktiivse tarbevaru plokkide 1 ja 2. Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 41,13 ha, sh mäeeraldisel pindala 38,38 ha. Mäeeraldisel piiresse jääva taotlevava varu maht taotluse esitamisel oli 1221,45 tuhat m³, millest kaevandatav maht on 1139,17 tuhat m³.

Taotletav mäeeraldis hõlmab suures osas olemasoleva Kaarma dolomiidikarjääri mäeeraldist (loa nr KMIN-042; loa omaja Limestone factories of Estonia OÜ, luba kehtib kuni 20.01.2028). Taotletavast mäeeraldisest jääb välja ~0,1 ha suurune ala olemasoleva mäeeraldisel põhjanurgast. Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa ei kattu pindalaliselt täielikult olemasoleva Kaarma dolomiidikarjääri mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga. Seletuskirjas on selgitatud, et taotletava mäeeraldisel ja selle teenindusmaa piirid on moodustatud katastriüksuse piiride järgi. Selle tulemusel jääb taotletavast mäeeraldisel teenindusmaa kirdenurgas välja 1,2 m osa, kus ei ole kaevandatud ega looduslikku seisundit muudetud. Samuti lähtuti mäeeraldisel ja selle teenindusmaa piiride moodustamisel 01.08.2023 jõustuma hakanud maapõueseaduse redaktsioonist § 50 lg 10, mis sätestab, et kui mäeeraldis või selle teenindusmaa asub elamule lähemal kui 100 meetrit, tuleb taotlusele lisada selle kinnistu omaniku, sealhulgas hoonestusõiguse, korteriomandi või korterihoonestusõiguse omaniku, või maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maal asuva elamu omaniku nõusolek. Sellest lähtuvalt vähendati mäeeraldisel teenindusmaad kirde- ja loodeosas ning mäeeraldist ja selle teenindusmaad Tooma ja Kaasiku kinnistu lõunaosas.

Taotletava mäeeraldisega hõlmatavate plokkide varukogused on seisuga 31.03.2025 järgmised:

1 plokk 747.785 tuhat m³, millest kaevandatav on 691,265 tuhat m³

2 plokk 470.12 tuhat m³, millest kaevandatav on 444.36 tuhat m³.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (**MaaPS**), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (**KeÜS**), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (**KeHJS**) ja määruses nr 56 sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 816 eurot on tasutud 31.08.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 2 kohaselt.

Keskkonnanaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja (Maa-ameti (alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet) 5.09.2023 nr 9-3/23/12788-2, 19.11.2023 nr 9-3/23/12788-4, 01.02.2024 nr 9-3/24/1186-2 ja 12.03.2024 nr 9-3/24/3129-2).

Taotletavale mäeeraldisse ja selle teenindusmaale jäävad Elektrilevi OÜ-le kuuluvad 1-20 kV keskpinge elektriõhuliinid AS-50 (VID kood 66644565; 21748459; 69140175; 69140176) ja AS35 (VID koodid 270866996; 78125466), ASCR-31/7 (VID kood 40085646) ja nende kaitsevööndid (kaitsevööndi laius 10 m teljest).

Taotletavale mäeeraldisse ja selle teenindusmaale jäävad elektriõhuliini mastitõmmitsad või toed (VID koodid 293532503; 293532502; 293532516; 293532515; 293532510; 293532511; 293532507) ja nende kaitsevööndid (kaitsevööndi laius 1 m teljest).

Taotletava mäeeraldisse teenindusmaale jäävad elektriõhuliini mastitõmmitsad või toed (VID kood 293532506; 224214988; 293532504; 293532505), alajaam ja jaotusseade Vendli:(Valjala) (VID kood 1802222) ja selle kaitsevöönd, elektrimaakaabelliinid AXMK.4x50 (VID koodid 151872090; 40085544 ja 40085542) ja nende kaitsevööndid (kaitsevööndi laius 1 m teljest) ning alla 1 kV elektriõhuliini EX.4x50 (VID kood 40085612) kaitsevöönd.

Taotlusele on lisatud Elektrilevi OÜ tingimuslik kooskõlastus.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad II kategooria kaitsealuse liigi *Sisymbrium supinum* (madal unilook; Eesti looduse infosüsteemi koodid (edaspidi EELIS kood) KLO9300509; KLO9300508; KLO9300507; KLO9300506; KLO9300505) kasvukohtadega ning III kategooria kaitsealuse liigi *Charadrius dubius* (väiketüll; EELIS kood KLO9120998) elupaigaga.

Taotlusele on lisatud Keskkonnaameti seisukoht.

Sõmera - Kärla - Uduvere riigitee nr 21118 äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletavast mäeeraldisest ~31 m kaugusele ja selle teenindusmaast ~3 m kaugusele põhja suunda.

Taotlusele on lisatud Transpordiameti tingimuslik kooskõlastus.

Avalikus kasutuses oleva kohaliku Sepa tee nr 2700143 äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletavast mäeeraldisest ~56 m kaugusel ja teenindusmaast ~47 m kaugusel.

2.2. Keskkonnaloa muutmise taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub

piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa muutmise taotlus on 26.03.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 26.03.2024 kirjaga nr DM-125700-12 keskkonnaloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Taotluse menetlusse võtmise teade ning taotlus edastati 26.03.2024 kirjaga nr DM-125700-13 Saaremaa Vallavalitsusele.

Kuni loa muutmise või muutmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igal ajal õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Taotluse avalikustamise käigus I.J.-K. palus samuti informatsiooni selle kohta, kas laienemine toimub Jootme küla suunas ja tundis muret puurkaevu veetaseme ja kvaliteedi osas (KOTKAS 01.04.2024 nr DM-125700-14).

Üks menetlusosaline soovis saada edasisi teavitusi seoses loa menetlusega (KOTKAS 17.04.2024 nr DM-125700-15).

Avalikustamise käigus U.K. palus informatsiooni selle kohta, kas Kaarma dolomiidikarjääri mäeeraldis laieneb ka Jootme küla poole (KOTKAS 18.04.2024 nr DM-125700-16). Keskkonnaamet märkis oma 22.04.2024 kirjas nr DM-125700-18, et mäeeraldis ei laiene Jootme küla poole. Laienemine toimub mäeeraldisest põhja suunas Sõmera-Kärila-Uduvere tee poole.

Lisaks esitati seoses Kaarma dolomiidikarjääri keskkonnaloa muutmise menetlusega ettepanekud (KOTKAS 22.04.2024 nr DM-125700-17). Pöördumist on pikemalt käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.4.

Keskkonnaamet edastas menetlusosaliste ühiskirja loa omanikule arvamuse avaldamiseks (KOTKAS 29.04.2024 nr DM-125700-19). Loa omanik esitas vastuse 27.05.2024 kirjaga nr 1-8/1-11 (KOTKAS 28.05.2024 nr DM-125700-24).

I.J.K tundis kaevu veetaseme ja kvaliteedi pärast muret (KOTKAS 14.05.2024 nr DM-125700-20). Pöördumist on pikemalt käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.4.

Keskkonnaamet palus oma 19.07.2024 kirjaga nr DM-125700-26 täpsustust selle kohta kus Saare-Betoon OÜ täpselt autosid peseb. Lisaks palusime informatsiooni autode pesuks kuluva veehulga kohta ööpäevas, kvartalis, aastas; samuti milliseid saasteaineid ja millise sisaldusega pesuvesi sisaldab ning suubla kirjeldust, kuhu autode pesuvesi juhitakse. Olete oma vastuses märkinud, et Saare-Betoon OÜ pesuvesi suunatakse karjääri (registreeritud keskkonnanäitsuste infosüsteemis 08.08.2024 nr DM-125700-27).

Keskkonnaamet märkis oma 22.08.2024 kirjaga nr DM-125700-28, et Esitatud andmete alusel kulub autode pesuks 6 m³ ööpäevas. Veeluba on kohustuslik kui juhitakse suublasse saasteaineid või heitvett ja jahutusvett (VeeS § 187 p 4). Seega on vajalik tegevuseks vee

erikasutuse keskkonnaluba (KeÜS § 41 lg 1 p 1). Heitvee suublasse juhtimine peab vastama veeseaduse § 128 lg 7 alusel kehtestatud heitvee suublasse juhtimise nõuetele.

Loa taotleja märkis oma 05.09.2024 kirjas nr 1-8/1-22 (KOTKAS 06.09.2024 nr DM-125700-30), et on kokku leppinud Saare-Betoon OÜ-ga, et nn heitvett mäetööstusmaale ei juhita ning kogu tegevus peab toimuma ainult Kivitööstuse kinnistul (27002:002:0394), mis on määratletud tootmismaana.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet XX.XX.2025 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid sh kohaliku omavalitsuse üksuseid eelnõude valmimisest XX.XX.2025 kirjaga nr XXX.

Eelnõude avalikustamise käigus esitati/ ei esitatud ettepanekuid/vastuväiteid.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis loa taotlejalt XX.XX.2025 kirjaga nr XXX arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest.

Määratud tähtaja jooksul arvamust esitati/ei esitatud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või

algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused.

KeHJS § 6 lõige 2 1 sätestab, et kui sama paragrahvi lõike 1 punktides 1–34 1 nimetatud tegevust või käitist muudetakse või ehitist laiendatakse, peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

Keskkonnaamet otsustas 22.04.2025 kirjaga nr DM-125700-38 „Kaarma dolomiidikarjääri keskkonnavalua muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ jätta algatamata KMH Kaarma dolokivikarjääri keskkonnavalua muutmise taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnavalua kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnavalua muutmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 muudetakse keskkonnavalua nr KMIN-042 vastavalt loa omaniku poolt 06.03.2024 esitatud taotlusele.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnavalua muutmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnavalua andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnavalua saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnavalua Keskkonnaamet.

MaaPS § 66 lõike 2 punkti 1 kohaselt võib muuta kaevandamisluba, kui loa omaja taotleb mäeeraldise laiendamist.

MaaPS § 68 lõike 1 kohaselt on kaevandamisloa omajal õigus laiendada mäeeraldist piirnevale või lahusolevale mäeeraldisele, kui talle sama maardla piires kõikide kaevandamislubadega antud kaevandatavat maavara kokku jätkub kuni viieks aastaks. MaaPS § 68 lõike 3 kohaselt võib mäeeraldist laiendada paragrahvi 68 lõikes 1 nimetatud tingimusi täitmata, kui mäeeraldise laiendamiseks on esitatud põhjendatud taotlus. KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnavalua taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse.

Taotluses on märgitud, et karjääris murtakse kiviplukke mööda looduslikke kihipindu, kuid kuna need ei lange mäeeraldise lamamiga kokku, on lamami järgimine paiguti keeruline. Ülekaevandamise vältimiseks tuleb jätta lamami lähedane kiht väljamata, mis aga ei lähe kokku

ressursi säästliku kasutuse põhimõttega. Aastal 2023 koostatud seletuskirjal alusel arvutati Kaarma dolomiidikarjääri lamamis paikneva maavaravaru maht ning hinnati selle kvaliteeti. Tulemusena moodustati mäeeraldise lamamisse ja osaliselt väljapoole mäeeraldist uus aktiivne tarbevaru (aT) plokk 2. Samuti muudeti passiivne tarbevaru aktiivseks ja liideti Kaarma dolomiidikarjääri piires ja osaliselt väljapool mäeeraldist paiknevad varuplokid üheks plokiks, et lihtsustada maardla plokilist ehitust. Lõpptulemusena on käsitletaval alal kaks maavaravaru plokki: olemasoleva karjääri piires ja osaliselt väljapool mäeeraldist (põhjasuunas) plokk 1 aT ning selle lamamis, sh põhjaveetasemest allpool, plokk 2 aT. Põhjasuunas laienemisega saab hiljem antud korrastamata ala korrastada ning hilisem kaevandamine ei ole sellel alal majanduslikult ja tehniliselt otstarbekas.

Märgime, et samuti võimaldab mäeeraldise laiendamine väljata varu maksimaalses mahus vastavalt kasutada oleva kaevetehnika parameetritele.

Vastavalt strateegilises dokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ toodud eesmärkidele ja põhimõtetele tuleb maardlate kasutusse võtmisel eelistada juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku kasutamist, mille kohta on piisavalt vajalikku informatsiooni nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste kohta. Kaevandamise jätkamine juba avatud ja kaevandamisega rikutud maa-alal on keskkonnasäästlikum kui täiesti uute alade kasutusele võtmine.

Kaarma dolomiidikarjääri kaevandamisloa laiendamine ja kehtivusaja pikendamine on kooskõlas juba avatud maardla maksimaalse võimaliku kasutamise eesmärgiga, tagades maavarade registris arvel oleva maavaravaru võimalikult täieliku väljamise minimaalsete kadude ja jääkidega.

MaaPS § 68 lõike 3 punkti 2 alusel võib mäeeraldist laiendada juhul, kui mäeeraldise laiendamine on vajalik sellise maavara kaevandamiseks, mille hilisem iseseisev kasutamine ei ole majanduslikult põhjendatud.

Eeltoodud kaalutluste alusel loeb Keskkonnaamet mäeeraldise laiendamise taotluse vastavaks MaaPS § 68 lõike 3 punktile 2.

Vastavalt MaaPS § 68 lõikele 7 mäeeraldise laiendamise korral muudetakse olemasolevat kaevandamisluba, muutes vastavalt vajadusele kaevandamisloa kehtivust ja muid loale märgitud nõudeid. Muudetava loa kehtivusaja määramisel lähtutakse MaaPS § 60 lõikes 1 või 2 sätestatud tähtajast ja luba võib vajaduse korral edaspidi pikendada, lähtudes MaaPS § 67 lõikest 1.

3.2.2. MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Kaarma dolomiidikarjääri keskkonnaloa taotluse 26.03.2024 kirjaga nr DM-125700-13 Saaremaa Vallavalitsusele

arvamuse avaldamiseks.

Saaremaa Vallavalitsus edastas 22.05.2024 Saaremaa Vallavalitsuse 21.05.2024 korralduse nr 2-3/493 (KOTKAS 23.05.2024 nr DM- 125700-21), mille kohaselt nõustutakse loa muutmisega tingimuslikult.

Vallavalitsuse tingimusi on käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.3.1.

3.2.3. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta.

Taotlusele on juurde lisatud kaevandamisjäätmekava. Kaevandamisjäätmekava on kinnitatud XX.XX.XXXX korraldusega nr XXXX.

3.2.4. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kaarma dolokivikarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Saaremaa Vallavalitsus nõustus keskkonnaloa muutmisega tingimuslikult ning taotleja nõustus tingimustega. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 22.04.2025 kirjaga nr DM-125700-38 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Limestone factories of Estonia OÜ ei ole seisuga XX.XX.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Muu hulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi

huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses. Karjääri (tunnus: 34801:002:0031) ja Kaarma dolomiidikarjäär (tunnus: 27002:002:0239) kinnistute sihtotstarve on mäetööstusmaa 100%.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Taotlusele on lisatud Transpordiameti kooskõlastus (10.08.2023 kiri nr 7.1-7/23/17414-2), milles on märkinud, et vastavalt EhS § 70 lg 3 nõustub Transpordiamet riigitee 21118 km 15,1-15,3 mäeeraldise paiknemisega riigitee teekaitsevööndis vähima kaugusega 22 m tee servast tingimustel, et mäeeraldise korrastamisel korrastatakse koheselt riigitee teekaitsevöönd ja mäeeraldise teenindusmaa piir riigitee 21118 km 15,1-15,3 ühtib mäeeraldise piiriga, st mäeeraldise teenindusmaa piir on vähima kaugusega 22 m tee servast nimetatud alas.

Lisaks on märgitud järgmist: Anname teada, et enne kaevandamistööde alustamist tuleb riigiteel 21118 materjalide väljaveoks kasutatavad ristumiskohad km 14,923 ja 15,619 rekonstrueerida, sest olevate ristmike gabariidid ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele. Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks ristumiskoha kinnistu omaniku taotluse alusel. Palume maavara kaevandamisloa taotluse seletuskirjas ja mäeeraldise plaanil kajastada maavara väljaveoteed. Juhime tähelepanu, et maavara väljaveoks kasutatavad teed tuleb vähemalt teekaitsevööndi (30 m) ulatuses enne riigiteega ristumist viia tolmuva katte alla, sest vastavalt liikluseaduse § 72 Tee kasutamisele esitatavad nõuded, lg 1 on keelatud teed kahjustada ja risustada.

Maavara kaevandamise loa taotlus kooskõlastada Transpordiametiga.

Taotlus on edastatud Transpordiametile 26.03.2024 kirjaga nr DM-125700-12. Ettepanekuid ega vastuväiteid Keskkonnaametile Transpordiameti poolt ei esitatud.

Keskkonnaamet märgib, et Transpordiamet volitatud asutusena vastutab riigiteede ehituse ning hoolduse eest. Sellest tulenevalt on Keskkonnaameti hinnangul Transpordiametil pädevust seada riigiteega seotud tegevustele tingimusi. Keskkonnaameti hinnangul on keskkonnaloale asjakohane kanda järgmine kõrvaltingimus: materjalide väljaveoks kasutatavate ristumiskohtade rekonstrueerimise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel.

Taotlusele on lisatud Elektrilevi OÜ luba elektripaigaldise kaitsevööndis tegutsemiseks nr 2538149216, mille kohaselt Elektrilevi OÜ lubab tegutseda elektripaigaldise Sikassaare -- Aste 10kV F. 10kV õhuliin kaitsevööndis tingimuslikult.

Keskkonnaamet määrab loa kõrvaltingimuseks järgmise tingimuse: Elektriliini kaitsevööndis kaevandamine lubatud Elektrilevi OÜ tingimustel, mis on toodud loos elektripaigaldise kaitsevööndis tegutsemiseks nr 2538149216.

Taotlusele on lisatud Telia Eesti AS telekommunikatsioonialased tehnilised tingimused nr 38196655 sideliinirajatise kaitsevööndis tegutsemiseks.

Keskkonnaamet määrab loa kõrvaltingimuseks järgmise tingimuse: Sideliini kaitsevööndis kaevandamine lubatud Telia Eesti AS tingimustel, mis on toodud telekommunikatsioonialased tehnilised tingimused nr 38196655.

3.3.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Saaremaa Vallavalitsus edastas 22.05.2024 Saaremaa Vallavalitsuse 21.05.2024 korralduse nr 2-3/493 (KOTKAS 23.05.2024 nr DM- 125700-21), mille kohaselt nõustatakse loa andmisega järgmistel tingimustel:

1. müratekitavate tööde tegemine mäeeraldisel lubatud tööpäevadel kell 08.00 kuni 17.00;
2. transpordi kulgemisel mööda Sepa külateed (katastritunnus 27002:002:0427) kastetakse teed tolmu leviku tõkestamiseks;
3. mäeeraldisel pindalalise laiendamisega Sõmera-Kärila-Uduvere teeni rajada mürasummutustõkked mäeeraldisel teenindusmaa piirile.

Keskkonnaamet edastas 23.05.2024 kirjaga nr DM-125700-22 loa taotlejale kohaliku omavalitsuse otsuse ja menetlusosalistelt laekunud küsimused (KOTKAS 14.05.2024 nr DM125700-20) tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks.

Loa taotleja nõustus kohaliku omavalitsuse poolt seatud tingimustega (KOTKAS 25.01.2024 nr DM-124219-23), kuid lisas omapoolsed täpsustused järgmiselt:

1. Müratekitavate tööde tegemine mäeeraldisel on lubatud tööpäevadel kell 08.00 kuni 17.00.

2. Karjäärist lähtuva transpordi kulgemisel mööda Sepa külateed rakendatakse meetmeid (näiteks teede kastmine või soolamine vms) teede tolmu leviku tõkestamiseks.
3. Mäeeraldise laienemine Sõmera-Kärila-Uduvere teeni rajatakse müratõkkevall teenindusmaa piirile.

Kõrvaltingimuste sõnastus on analüüsitud eelhinnangus ja ka määratud käesoleva korralduse punktis 3.3.4.

Saaremaa Vallavalitsus esitas 18.02.2025 kirjaga nr 8-5/439-2 (KOTKAS 18.02.2025 nr DM-125700-32) arvamuse, milles märkis, et eelhinnangu koostamisel on arvesse võetud vallavalitsuse korralduses ja kohalike elanike pöördumises esitatud tingimusi. Nõustatakse esitatud infole tuginedes eelnõu punktis 4 tooduga, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju ja uued keskkonnauuringud ning keskkonnamõju hindamine ei ole vajalikud.

Keskkonnavalitsuse otsuse ja loa eelnõule Saaremaa Vallavalitsus arvamust avaldas/ei avaldanud.

3.3.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on mäeeraldise laiendamise kohta andnud keskkonnamõtjude eelhinnangu ning otsustanud 22.04.2025 nr DM-125700-38 Kaarma dolokivikarjääri keskkonnavalitsuse muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust.

Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju.

Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Kaarma dolokivikarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 200 m ümber selle, kuna nii kaugemale võib teoreetiliselt ulatuda müra- või tolmuahäiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed:

1. Viia läbi müra mõõtmised Tooma ja Kaasiku kinnistute karjääripoolsel piiril ja eluhoonete kõrval juhul, kui töötab maksimaalne arv karjääris kasutatavaid masinaid perioodil, kui valdavaks on edelatuuled. Mõõtmistulemuste põhjal koostada müra levikukaart ja anda hinnang täiendavate leevendusmeetmete vajaduse kohta. Piirväärtuste ületamisel rajada müratõkkevall või sein, mis tagaks müratundlike hoonete ja -alade juures piirnormidele vastavad mürataseme väärtused. Mõõtmistulemused esitada Keskkonnaametile;
2. Viia läbi müramõõtmised Tamme kinnistu eluhoone kõrval ja kinnistu karjääripoolsel piiril juhul, kui mäeeraldise põhjapoolses osas töötab maksimaalne arv karjääris kasutatavaid masinaid. Mõõtmistulemuste põhjal anda hinnang täiendavate leevendusmeetmete vajaduse kohta. Piirväärtuste ületamisel rajada müratõkkevall või sein, mis tagaks müratundlike hoonete ja -alade juures piirnormidele vastavad mürataseme väärtused. Mõõtmistulemused esitada Keskkonnaametile;

3. Müratekitavate tööde tegemine mäeeraldisel on lubatud tööpäevadel kell 08.00 kuni 17.00;
4. Käesoleva taotlusega laiendatava ala kaevandamisega alustamisel tuleb paralleelset mäetöödega rajada Sõmera-Kärla-Uduvere tee poolse mäeeraldise teenindusmaa piirile
5. Loa omanik on kohustatud karjäärist lähtuva transpordi kulgemisel mööda Sepa külateed rakendama meetmeid (kastmine, soolamine vms) teede tolmu leviku tõkestamiseks.
6. Hoida kaevandamise perioodil ja korrastada Kaarma dolomiidikarjäär selliselt, et väiketüllile ja madalale unilogaale oleks karjääri territooriumil pidevalt olemas sobivad avatud elupaigad.
7. Kaevandamise loa valdaja peab karjääri ajutise üleujutuste puhul peatama kaevandamise.

Keskkonnametmete esitamisel arvestati nii muudetaval loal olevate kõrvaltingimuste asja- ja ajakohastust, kohaliku omavalitsuse üksuse seatud tingimusi kui ka keskkonnahäiringute leevendamise võimalusi. Lähtuvalt menetluse käigus laekunud ettepanekutest ja muudatustest on meetmete sõnastuste muutmist/täpsustamist ja loale lisamist/mittelisamist põhjendatud käesoleva korralduse punktis 3.3.4.

3.3.3. Kehtival keskkonnaloal nr KMIN-042 olevad kõrvaltingimused

Keskkonnaloal nr KMIN-042 on järgmised kõrvaltingimused:

1. Kaevandamise loa valdaja peab karjääri ajutise üleujutuste puhul peatama kaevandamise
2. Üleujutatud aladel pidama arvestust karjäärist väljapumbatava vee kohta.

Keskkonnaamet eemaldab loalt tingimuse nr 2, kuna loa taotluse kohaselt veekõrvaldust karjäärist ei toimu. Kui edaspidi planeeritakse kaevandamise käigus vett mäeeraldiselt välja juhtida, tuleb sellele eelnevalt esitada loa muutmise taotlus ja lisada loale vee-erikasutuse eriosa.

3.3.4. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Eelhinnangus esitatud keskkonnametmed arvestavad nii kehtival loal olevaid aja- ja asjakohaseid kõrvaltingimusi, kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimusi kui ka taotluse ja eelnõude avalikustamise käigus esitatud ettepanekuid.

Tulenevalt asjaolust, et elanikes tekkis küsimus, kas eelhinnanguga ette nähtud leevendusmeetmega nr 1, 2 ja 4 nähakse ette müratõkkevall või sein ja suhtlusest (telefoni teel) loa omanikuga, eemaldatakse tingimusest sõna "sein". Samuti täpsustatakse tingimuse nr 1 ja 2 sõnastust. Loale kantakse tingimused 1, 2 ja 4 järgmises sõnastuses:

1. Viia läbi müra mõõtmised Tooma ja Kaasiku kinnistute karjääripoolsel piiril ja eluhoonete kõrval esimesel võimalusel asjaoludel (metsa raadamise järgselt kaevandataval alal), kui töötab maksimaalne arv karjääris kasutatavaid masinaid ning kui valdavaks on edelatuuled. Lisaks koostada müra levikukaart. Mõõtmistulemuste ja müra levikukaardi põhjal anda hinnang

täiendavate leevendusmeetmete vajaduse kohta. Piirväärtuste ületamisel rajada piisava kõrgusega müratõkkevall, mis tagaks müratundlike hoonete ja -alade juures piirnormidele vastavad mürataseme väärtused. Mõõtmistulemused esitada Keskkonnaametile;

2. Viia läbi müramõõtmised Tamme kinnistu eluhoone kõrval ja kinnistu karjääripoolsel piiril esimesel võimalusel asjaoludel, kui kaevandustegevus on jõudnud mäeeraldise põhjapoolsesse ossa, seal töötab maksimaalne arv karjääris kasutatavaid masinaid ning kui valdavaks on lõunatuuled. Mõõtmistulemuste põhjal anda hinnang täiendavate leevendusmeetmete vajaduse kohta. Piirväärtuste ületamisel rajada piisava kõrgusega müratõkkevall, mis tagaks müratundlike hoonete ja -alade juures piirnormidele vastavad mürataseme väärtused. Mõõtmistulemused esitada Keskkonnaametile;

4. Käesoleva taotlusega laiendatava ala kaevandamisega alustamisel tuleb paralleelset mäetöödega rajada Sõmera-Kärila-Uduvere tee poolse mäeeraldise teenindusmaa piirile müratõkkevall.

Samamoodi lisatakse ettevaatusprintsipiist lähtuvalt loale järgmine kõrvaltingimus: Kindlasti tuleb müramõõtmised läbi viia koheselt, kui kaevandamistegevuste kohta on laekunud põhjendatud kaebused;

Lähtuvalt eelhinnangust, kohaliku omavalitsuse otsusest, eelnevatest selgitustest ja punktis 3.3.3 toodule, määratakse muudetavale loele järgmised kõrvaltingimused:

1. Viia läbi müra mõõtmised Tooma ja Kaasiku kinnistute karjääripoolsel piiril ja eluhoonete kõrval esimesel võimalusel asjaoludel (metsa raadamise järgselt kaevandataval alal), kui töötab maksimaalne arv karjääris kasutatavaid masinaid ning kui valdavaks on edelatuuled. Lisaks koostada müra levikukaart. Mõõtmistulemuste ja müra levikukaardi põhjal anda hinnang täiendavate leevendusmeetmete vajaduse kohta. Piirväärtuste ületamisel rajada piisava kõrgusega müratõkkevall, mis tagaks müratundlike hoonete ja -alade juures piirnormidele vastavad mürataseme väärtused. Mõõtmistulemused esitada Keskkonnaametile;
2. Viia läbi müramõõtmised Tamme kinnistu eluhoone kõrval ja kinnistu karjääripoolsel piiril esimesel võimalusel asjaoludel, kui kaevandustegevus on jõudnud mäeeraldise põhjapoolsesse ossa, seal töötab maksimaalne arv karjääris kasutatavaid masinaid ning kui valdavaks on lõunatuuled. Mõõtmistulemuste põhjal anda hinnang täiendavate leevendusmeetmete vajaduse kohta. Piirväärtuste ületamisel rajada piisava kõrgusega müratõkkevall, mis tagaks müratundlike hoonete ja -alade juures piirnormidele vastavad mürataseme väärtused. Mõõtmistulemused esitada Keskkonnaametile;
3. Kindlasti tuleb müramõõtmised läbi viia koheselt, kui kaevandamistegevuste kohta on laekunud põhjendatud kaebused
4. Müratekitavate tööde tegemine mäeeraldisel on lubatud tööpäevadel kell 08.00 kuni 17.00;
5. Käesoleva taotlusega laiendatava ala kaevandamisega alustamisel tuleb paralleelset mäetöödega rajada Sõmera-Kärila-Uduvere tee poolse mäeeraldise teenindusmaa piirile müratõkkevall.

6. Loa omanik on kohustatud karjäärast lähtuva transpordi kulgemisel mööda Sepa külateed rakendama meetmeid (kastmine, soolamine vms) teede tolmu leviku tõkestamiseks.
7. Hoida kaevandamise perioodil ja korrastada Kaarma dolomiidikarjäär selliselt, et väiketüllile ja madalale unilooale oleks karjääri territooriumil pidevalt olemas sobivad avatud elupaigad.
8. Kaevandamise loa valdaja peab karjääri ajutise ülejutuste puhul peatama kaevandamise.
9. Elektriini kaitsevööndis kaevandamine lubatud Elektrilevi OÜ tingimustel, mis on toodud loas elektripaigaldise kaitsevööndis tegutsemiseks nr 2538149216.
10. Sideliini kaitsevööndis kaevandamine lubatud Telia Eesti AS tingimustel, mis on toodud telekommunikatsioonialased tehnilised tingimused nr 38196655.
11. Materjalide väljaveoks kasutatavate ristumiskohtade rekonstrueerimise tingimused leppida kokku loa omaniku ja tee omaniku vahel.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa muutmise taotluse avalikustamise käigus esitasid menetlusosalised Keskkonnaametile 19.04.2024 ühise kirja (KOTKAS 22.04.2024 nr DM-125700-17, ühiskiri), milles märgiti, et karjääri kaevandamisloa pikendamisele vastuväiteid ei ole. Küll on aga vahetult karjäärialal elavatel ja kirja edastanud isikutel soov lisada kaevandamisloale täiendavaid tingimusi. Sama kiri edastati ka kohalikule omavalitsusele. Keskkonnaamet edastas menetlusosaliste ühiskirja loa omanikule arvamuse avaldamiseks. Loa omanik esitas vastuse 27.05.2024 kirjaga nr 1-8/1-11 (KOTKAS 28.05.2024 nr DM-125700-24).

Ühiskirjas on välja toodud järgmised ettepanekud täiendavate tingimuste osas:

1. *Müraprobleem – on ilmselge, et karjääris teostatakse mürarikkaid töid ning mürareostus on sellest tulenevalt vältimatu. Allakirjutanud isikute soov ja ettepanek on esiteks saada infot, kas praegune mürareostus on normide piires ning teiseks loa tingimustesse panna mürarikaste tööde (s.h rokson) teostamine tööpäevadel E-R ja tööajal 08-17. Tööajavälisel ajal (17-08), riigipühadel ning nädalavahetustel mürarikkaid töid mitte teostada. Kui ettevõtte soovib kohalike elanikega seoses mürarikaste tööde teostamisega väljaspool tööaega kompromisskokkuleppeid sõlmida, siis tuleb need läbi rääkida enne loa väljastamist ning need tuleb kirjalikult fikseerida loa tingimustes. Kompromisskokkulepete sõlmimiseks kutsuda küla kokku ning teha avalik kohtumine.*

Keskkonnaamet märkis eelhinnangus, et taotluses on hinnatud müratasemeid ja analüüsitud ka eelhinnangu punktis nr 3.1.5., millest lähtuvalt kavandab Keskkonnaamet lisada loele vastavad kõrvatingimused.

Loa omanik on märkinud (KOTKAS 28.05.2024 nr DM-125700-24), et on nõus, et mürarikkad tööd toimuvad tööpäevadel vahemikus 08.00 – 17.00.

Samuti on kohalik omavalitsus oma otsuses andnud vastava tingimuse.

2. *Tolmuprobleem – dolokivi kaevandamisel tekib lisaks mürale ka paratamatult tolmu. Kuival perioodil on kaevanduse ümbruskond kaetud valge kivitolmuga, mis mõistetavalt on*

ümberkaudsetele elanikele häiringuks ning õhus olev peentolm ka tõenäoline terviserisk. Eriti tajutav on tolmu probleem Sepa teel. Kuna tegemist on avalikult kasutatava teega, siis on KOV-il kui tee omanikuna võimalik ning allakirjutanud isikud teevad siinkohal ka ettepaneku panna loa tingimustesse, et Sepa teed kastetakse ja tolmurikast toodangut transporditakse vastavate koormakatetega, mis takistaks tolmu lendumist. Alternatiiv on KOV-il kohustada ettevõtet korrastama ja seejärel kasutama karjääri läbivat olemasolevat teed, mis ristub Sõmera-Kärle-Uduvere teega asukohakoordinaatidel XY: 6467518.60, 410443.56 / BL: 58.339053, 22.470815.

Loa omanik on märkinud (KOTKAS 28.05.2024 nr DM-125700-24), et on nõus KOV-i pakutud variandiga, et suvisel ajal tagada Sepa teel tolmuvabadus. Koormakatte teemal ei saa loa omanik autojuhte sundida neid kasutama vaid seda saab teha Politsei- ja Piirivalveamet.

Keskkonnaamet märkis eelhinnangus samuti, et tee kasutamist reguleerib tee omanik ja seda keskkonnaloaga reguleerida ei saa.

Kohalik omavalitsus on nõustunud loa muutmisega (KOTKAS 23.05.2024 nr DM- 125700-21) tingimusel, et transpordi kulgemisel mööda Sepa külateed (katastritunnus 27002:002:0427) kastetakse teed tolmu leviku tõkestamiseks. Loa taotleja esitas tingimusele omapoolse täienduse (KOTKAS 25.01.2024 nr DM-124219-23): Karjäärist lähtuva transpordi kulgemisel mööda Sepa külateed rakendatakse meetmeid (näiteks teede kastmine või soolamine vms) teede tolmu leviku tõkestamiseks.

Keskkonnaamet määrab tingimuse järgmises sõnastuses: Loa omanik on kohustatud karjäärist lähtuva transpordi kulgemisel mööda Sepa külateed rakendama meetmeid (kastmine, soolamine vms) teede tolmu leviku tõkestamiseks.

3. *Laiemisplaan – uue kaevandamisloa kohaselt soovitakse laiendada riigimaantee poolset alal 38,38 ha suurusel alal (Maa-ja Ruumiameti maardlate rakenduse alusel). Lisaks soovitakse taotleda mäeeraldise teenindusmaa piiri laiendamist 41,13 ha suurusel alal. Sellega seoses teevad allakirjutanud isikud ettepaneku mürasummutusseinte ehitamiseks riigimaantee serva Reval Stone OÜ poolt. Eriti mõjutab laiemisplaaniga seotu Sepa küla Tamme, Sepa, Rauga, Ritsu, Kuigu, Iigi, Vahtra, Tooma, Kaasiku, Kivi, Kase-Männi ja Kuuse talu elanikke;*

Loa omanik märkis (KOTKAS 28.05.2024 nr DM-125700-24), et praegune kaevandamisluba hõlmab teenindusmaad 42,21 ha ja mäeeraldisena 36,09 ha. Uue taotluse teenindusmaa väheneb 41,13 ha-ni, aga mäeeraldis tõesti laieneb 38,38 ha-ni, aga see laiendamine on teenindusmaa piirides. Seega uusi alasid sellega ei hõivata.

Kohalik omavalitsus on oma otsuses märkinud, et nõustub loa muutmisega tingimusel, et mäeeraldise pindalalise laiendamisega Sõmera-Kärle-Uduvere teeni rajatakse mürasummutustõkked mäeeraldise teenindusmaa piirile.

Loa omanik tegi oma täpsustava ettepaneku (KOTKAS 25.01.2024 nr DM-124219-23), et

mäeeraldise teenindusmaa piirile rajatakse müratõkkevall.

Keskkonnaamet määrab loale järgmise täiendava tingimuse: Käesoleva taotlusega laiendatava ala kaevandamisega alustamisel tuleb paralleelset mäetöödega rajada Sõmera-Kärila-Uduvere tee poolse mäeeraldise teenindusmaa piirile müratõke (vall või sein).

Lisaks märkisime eelhinnangus, et eelhinnangu punktis nr 3.1.5. on analüüsitud müratasemeid ja Keskkonnaamet kavandab lisada loele mürahäiringute leevendamiseks kõrvatingimused.

4. *Ümberkaudsed kaevud – elanikud on mures, et vahetult karjääri lähedal olevad salv-ja puurkaevud ning nende kasutamine võib tulevikus laienemise tõttu olla ohus. Muretsetakse, et vesi võib reostuda või sootuks kaduda kaevudest. Näiteks võiks Reval Stone OÜ arvestada lähedalasuvate kaevudega, et nende läheduses ei kaevataks kas üldse või mitte väga sügavale. Keskkonnaamet või KOV võib siinkohal endapoolse mõne pädeva soovitusel välja käia;*

Samuti tundis kaevu veetaseme ja kvaliteedi pärast muret isik I.J.-K (KOTKAS 14.05.2024 nr DM-125700-20).

Loa omanik on märkinud (KOTKAS 25.01.2024 nr DM-124219-23), et karjääris veekõrvaldusega ei tegeleta ja ei planeerita ka tegelema hakata, seega ei saa olla kuidagi põhjendatud hirm vee kadumise osas. Karjääris kasutatav tehnika vastab kõikidele nõuetele ja hoolduseid viiakse läbi selleks ettenähtud platsil, seega ei tohiks reostuse ohtu ka olla (siiani pole muresid olnud).

Kohalik omavalitsus märkis oma otsuses, et olemasolevatele andmetele tuginedes on nelja lähima puurkaevu veetaseme absoluutkõrgus tasemel 12-13 m, mis on kõrgem kui karjääris uuringupuuraukudes keskmine 10,63 m. See on seletatav erinevate põhjaveekihtidega. Kaevandatava kihi all lasub savirikas dolomiit (domeriit), mis on vettpidavaks kihiks. Puurkaevud toituvad sügavamate veekihtide survelest vetest, karjääris ja uuringu puuraukudes olev vesi on vabasurvele. Seega ei ole tõenäoline kaevandamistegevuse edasise toimumisega kaasnev põhjaveetaseme langus.

Keskkonnaamet märkis eelhinnangus, et Saaremaal on üks põhjaveekompleks silur, millel on moodustatud põhjaveekogum Siluri Saaremaa põhjaveekogum. Siluri Saaremaa põhjaveekompleksis olevad põhjaveekihid on liigestamata ning regionaalne veepide puudub. Regionaalset veepidet ei ole, küll aga võib olla geoloogiline ehitus piirkonniti varieeruv. Seetõttu ei ole välistatud alasid kus kivimikihid võivad oma omaduste tõttu moodustada lokaalse veepideme. Domeriit on pehme muldjas, enamasti hallikat või sinakat värvi kivim. Savi sisaldus on reeglina 35...65%. Domeriit on kas järvelise või merelise tekkega savi- ja lubimuda kivistumise produkt.-siis on selge, et selline kiht kus savisisaldus võib ulatuda 65%-ni või ka 75%-ni, käitub veepidemena. Võib-olla, et mitte 100% vettpidav, aga tõenäoliselt piisavalt vettpidavana.

Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete

avariiolukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades, on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad. Samas avariiolukorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus).

Keskkonnanaloo omanikul on kohustus hüvitada kaevandamisega tekitatud kahju sõltumata oma süüst (MaaPS § 93 lõige 1).

5. *Vee käitlemine – Sepa küla elanikelt on tulnud info, et Reval Stone OÜ suunab erinevat heitvett ((betooni)masinate pesuvesi, autodega sõitmine veeaukudes jms) territooriumil olevatesse veeaukudesse, mis ei ole ei seadus- ega eetikapärane. Kaarma dolomiidikarjääri ala on kaitsmata põhjavee kaitstusega ning reostusohhtlikkuse tase on väga kõrge. Siinkohal teevad elanikud ettepaneku lisada loa tingimus, et kogu territooriumil kasutatud vesi (v.a tsehhis kasutatud vesi kivi lõikamiseks) käideldaks nõuetekohaselt;*

Loa omanik märkis (KOTKAS 28.05.2024 nr DM-125700-24), et Limestone Factories of Estonia ei suuna heitvett veeaukudesse, kogu tootmisprotsessis oleva vee kasutamine toimib suletud veeringluse põhimõttel. Loa taotleja märkis oma 05.09.2024 kirjas nr 1-8/1-22 (KOTKAS 06.09.2024 nr DM-125700-30), et on kokku leppinud Saare-Betoon OÜ-ga, et nn heitvett mäetööstusmaale ei juhita ning kogu tegevus peab toimuma ainult Kivitööstuse kinnistul (27002:002:0394), mis on määratletud tootmismaana.

Keskkonnaamet märkis eelhinnangus, et Saare-Betoon OÜ tegevus Kivitööstuse kinnistul peab vastama kehtivatele nõuetele ja vastavad asjaolud on koostöös Saare-Betoon OÜ-ga selgitamisel.

6. *Ohutussildid – Kaarma dolomiidikarjäär on ohutsoon ning inimeste liikumine ohutuse eesmärgil peab territooriumil olema piiratud, kui mitte välistatud. Selleks teevad allakirjutanud isikud ettepaneku kohustada Reval Stone OÜ-d vaadata üle, asendada või varustada karjääri territoorium (s.h karjääri välispiir) piisavate liikumist piiravate ohutussiltidega;*

Loa omanik märkis (KOTKAS 28.05.2024 nr DM-125700-24), et asendatakse kulunud ja lisatakse uusi silte karjääri ümbrusesse.

Keskkonnaamet märkis eelhinnangus, et tegemist on ohualaga ja loa omaniku kohustus on ala vastavalt märgistada (MaaPS § 78 lg 2). Kuna vastav nõue on seadusest tulenev ja tuleb niigi täita, siis kõrvaltingimuseks seda ei määrata.

7. *Sepa küla elanikel on info, et karjääri veeaukudes on aastakümneid elutsenud kaanid, mis võib olla ka registris mitteolev kaitsealune liik. Kui punktis 5 kirjeldatu vastab tõele ja veereostus on olnud pikaajaline, siis võib see olla ka põhjus, miks kaane enam karjääri veeaukudes olla ei pruugi. Siinkohal teevad allakirjutanud isikud ettepaneku Keskkonnaametile teha paikvaatlus kaanide elupaiga tuvastamiseks ning vajadusel kaitse*

alla võtmiseks.

Loa omanik märkis (KOTKAS 28.05.2024 nr DM-125700-24), et karjääri veekogus on kaanid siiani olemas.

Keskkonnaamet märkis eelhinnangus, et Eesti looduse infosüsteemis (**EELIS**) ei ole registreeritud II kaitsekategooria liigi kirjukaani esinemist Kaarma dolomiidikarjääri alal. Ka e-Elurikkuse andmebaasis ei ole karjääri alalt registreeritud kirjukaani või teiste kaanide esinemist.

Kirjukaani eelistatud tüüpiliseks elupaigaks on looduslikud mudase põhjaga, rohke vee- ja kaldataimestikuga väiksemad magedaveelised seisuveekogud. Aga nad võivad edukalt asustada ka mahajäetud karjäärides paiknevaid veekogusid. Selle eelduseks on liigi elupaiganõudlusele vastavate tingimuste olemasolu (mis on ajapikku tekkinud peale aktiivse tegevuse lõppemist karjääris). Valdav osa kirjukaani elupaiku on looduslikud veekogud, tehislikes veekogudes olevate elupaikade osatähtsus Eestis on marginaalne.

Kasutuses olevate karjääride kirjukaani asurkonnad on ilmselt väikesed ja mittepüsivad. Eesti tingimustes võib pidada kasutuses olevates karjäärides paiknevaid veekogusid kirjukaani elupaigana siiski suhteliselt ebastabiilseteks ja vähesobivateks^[1][1. Eestis on registreeritud kirjukaane üksikutes kasutusel olevates kruusa- ja liivakarjäärides, kus asurkonnad ei ole olnud püsivad. Kaarma dolomiidikarjääris toimub pidevalt aktiivne tegevus, alal olevad ajutised veekogud ei ole kirjukaani elupaikadele iseloomulikult mudased ega rohke taimestikuga ja kirjukaani esinemine seal on vähetõenäoline. Kaarma karjääri veekogusid võib üldiselt pidada kirjukaani elupaigana ebastabiilseteks ja vähesobivateks.

Kui Kaarma karjääri ala veekogudes ka esineks kirjukaane, siis sellistes tehislikes elupaikades toimuv ei oma olulist mõju Eesti või Saaremaa kirjukaani populatsiooni seisundile tervikuna. Kaarma karjääri tegevuse lõppedes ja ala korrastamisel on võimalik kujundada sinna veekogud, mis tulevikus potentsiaalselt võivad sobida elupaigaks kaanidele, kahepaiksetele jt. Kui kaevandamisperioodil peaks leitama alalt kirjukaani elupaiku (veekogusid), siis on võimalik läbi loa muutmise seada lisatingimusi liigi kaitseks.

Eelhinnangu eelnõule esitas eraisik 20.02.2025 täpsustavad küsimused (KOTKAS 20.02.2025 nr DM-125700-33) ja Keskkonnaamet vastas küsimustele 15.04.2025 kirjaga nr DM-125700-36 ja kajastas ka eelhinnangus.

Samuti edastas teine kodanik kirja (KOTKAS 03.03.2025 nr DM-125700-34), milles märgiti, et ei olda nõus, et laiendatakse karjääriala Jaani katastriüksuse suunas.

Keskkonnaamet vastas 15.04.2025 kirjaga nr DM-125700-37 ning kajastas ka eelhinnangus.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte

peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt:

<https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meespea>.

[1] Kirjukaani (apteegikaani) *Hirudo medicinalis* L. kaitse korraldamise tegevuskava 2011-2015, Keskkonnaamet (eelnõu)

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo